

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av Helde 1:301,
Koloniområdet, Götene kommun

Upprättad 2026-08-04 Dnr KSK 2025/496

Götene kommun

Innehållsförteckning

Inledning	3
Förslag till beslut	3
Hur samrådet har bedrivits	3
Inkomna synpunkter och kommentarer	4
Statliga verk och myndigheter	4
Sakägare	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ställningstagande	8
Revideringar efter samråd	8
Kvarstående synpunkter	8
Medverkande	9

Inledning

Denna redogörelse innehåller en redovisning av de synpunkter som inkommit under samrådet samt Götene kommuns svar och förslag till förändringar av planförslaget med anledning av synpunkterna.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås godkänna redogörelsen över samrådet enligt nedan och godkänna det justerade planförslaget för granskning.

Hur samrådet har bedrivits

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gjort bedömningen att detaljplanen följer den gällande översiktsplanen, att den inte är av större allmänt intresse och att ett genomförande av den inte kan medföra betydande miljöpåverkan. Den handläggs därför enligt plan- och bygglagen (PBL) med standardförfarande. 2026-03-25 § 68 godkände kommunstyrelsens arbetsutskott planförslaget för samråd.

Ett planförslag har varit föremål för samråd under tiden 2026-04-07 till 2026-04-28 Under samrådstiden har planhandlingarna varit utsända på remiss till myndigheter och fastighetsägare enligt upprättad sändlista och fastighetsförteckning. Handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida. Samrådet annonserades i Götene tidning 2026-04-08.

Inkomna synpunkter och kommentarer

Nedan följer inkomna skrivelser, som innehåller synpunkter på förslaget, i sin helhet. Efter vardera skrivelsen kommer Götene kommuns kommentarer till skrivelsen.

Följande har godkänt eller lämnat skrivelser utan erinringar på förslaget:

- Trafikverket
- Vattenfall
- Skanova
- Kinnekulle energi
- Miljö och Hälsa
- Samhällsskydd Mellersta Skaraborg
- Service och Teknik

Statliga verk och myndigheter

Länsstyrelsen

PRÖVNINGSGRUNDER ENLIGT PBL 11 KAP. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna. Länsstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt
- Mellankommunal samordning blir olämplig
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser

Länsstyrelsen kan dock inte utesluta att:

- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion

HÄLSA OCH SÄKERHET - MARKMILJÖ

Kommunen behöver göra en riskbedömning för markområdet med avseende på förhöjda bakgrundshalter av naturligt förekommande metaller samt vid behov säkerställa att marken blir lämplig för föreslagen markanvändning.

Götene är beläget mellan två platåberg, Kinnekulle och Billingen där alunskiffer utgör en av bergarterna. Alunskiffer innehåller höga halter av tungmetaller såsom arsenik, kadmium, uran och vanadin. Förhöjda metallhalter, framför allt arsenik har uppmätts inom Skaraborgs-området. Syftet med detaljplanen är att göra området planerligt och fortsätta att använda området som ett koloniområde för odling och rekreation. Människor som befinner sig inom koloniområdet kan exponeras för arsenik i marken på olika sätt såsom genom oralt intag av jord (i detta ingår även partiklar som andas in och sväljs), genom hudkontakt och födointag via egenodlade grödor i området. Om området planeras bevattnas med dricksvatten från egen brunn kan det vara en möjlig exponeringsväg för arsenik.

Länsstyrelsen anser därför att kommunen behöver göra en inledande bedömning av om det finns risk för förhöjda bakgrundshalter inom detaljplaneområdet. Om kommunen bedömer att det finns tillräckligt underlag för att kunna genomföra en riskbedömning av området, ska en sådan bedömning göras och redovisas.

Om tillräckligt underlag saknas för att riskbedöma området med avseende på förhöjda bakgrundshalter, ska en översiktlig markundersökning genomföras i syfte att undersöka förekomsten av naturligt förekommande metaller samt i vilka haltnivåer dessa påträffas. Utifrån erhållet resultat ska en riskbedömning genomföras för att säkerställa att det inte föreligger några oacceptabla risker för människors hälsa utifrån planerade markanvändningen.

Om det krävs åtgärder för att marken ska bli lämplig för koloniområde behöver det säkerställas i plankartan med en planbestämmelse.

RÅD ENLIGT PBL OCH MB

GEOTEKNIK

Statens geotekniska institut (SGI) har inkommit med synpunkter i yttrande, daterat 2026-04-23. SGI skriver att en bedömning av stabiliteten och eventuellt pågående erosion i Byån väster om planområdet saknas samt om dessa förutsättningar kan påverka planområdet. Länsstyrelsen anser att en sådan bedömning bör göras.

INVASIVA FRÄMMANDE ARTER

Invasiva främmande arter sprider sig lätt och påverkar den biologiska mångfalden. Vid koloniträdgårdar är det lämpligt att det finns information om dessa arter, hur de tas bort och hur avfallet ska hanteras för att förhindra spridning både inom och utanför området.

Läs mer på: naturvardsverket.se.

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Kommunen bedömer att genomförandet av förslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen anser att kommunen har redogjort för detaljplanens miljöpåverkan på ett tydligt sätt i enlighet med vad som anges i 5 § miljöbedömningsförordningen. Kommunen har utifrån relevant underlag motiverat sitt ställningstagande att ett genomförande av förslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Således behöver inte en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Kommentar

MARKMILJÖ

För planområdet har ingen markmiljöundersökning gjorts. Däremot är andra områden i eller kring Götene tätort undersökta. Utifrån dessa rapporter har en riskbedömning gjorts för planområdet. Planbeskrivningen kompletteras med bedömningen. Slutsatsen är att kommunen ser ingen eller mycket liten risk för förhöjda bakgrundshalter av naturligt förekommande metaller inom planområdet.

GEOTEKNIK

Ingen pågående erosion har observerats i Byån. Några kända historiska skred eller erosionsproblem finns inte heller inom området. Den planerade markanvändningen avser ett

koloniområde där viss byggrätt finns, men det tillåts endast mindre byggnader som kan förväntas vara relativt lätta. Planen medger således ingen exploatering som medför större lasttillskott eller väsentliga markförändringar. Utifrån det tillgängliga underlaget bedöms stabilitets- och erosionsförhållandena vara tillräckligt stabila för den tilltänkta begränsade exploateringen. Planbeskrivningen kompletteras med ovan resonemang.

INVASIVA FRÄMMANDE ARTER

Kommunen försöker på olika sätt arbeta för att spridningen av invasiva främmande arter ska minska. Tillsammans med koloniföreningen kommer kommunen se över hur informationen bäst sprids inom området.

Lantmäteriet

MOTIV TILL MARKRESERVAT I STÄLLET FÖR ALLMÄN PLATS

I planen finns det markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik, så kallat X-område. Det framgår inte av planbeskrivningen varför området läggs ut som markreservat i stället för som allmän plats. Denna motivering bör kompletteras i planbeskrivningen.

AKTUALITETSDATUM FÖR GRUNDKARTAN SAKNAS

Angivelse om aktualitetsdatum för övriga detaljer i grundkartan saknas. Bristen behöver åtgärdas för att det ska vara möjligt att bedöma så att redovisningen av planens konsekvenser enligt 4 kap. 33 § tredje stycket PBL är korrekt.

FÖRÅLDRAD GRUNDKARTA

Aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen i grundkartan är något föråldrad. Det är viktigt att grundkartan är aktuell i varje steg av planprocessen för att det ska vara lätt att överblicka de förutsättningar som finns för planläggningen. Bristen behöver åtgärdas för att det ska vara möjligt att bedöma så att redovisningen av planens konsekvenser enligt 4 kap. 33 § tredje stycket PBL är korrekt.

SAMMANFALLANDE EGENSKAPSGRÄNS

I plankartan längs x-området har en sammanfallande egenskapsgräns använts. Denna linjetyp är endast aktuell om sekundär egenskapsgräns och egenskapsgräns sammanfaller. I detta fall verkar det inte vara aktuellt att ha sekundära egenskapsgränser. Därmed är det endast egenskapsgränslinjer om går på samma ställe. Linjen för ”sammanfallande egenskapsgräns” behöver inte användas.

REDOVISNING AV HUR BEFINTLIGA PLANER PÅVERKAS

I planbeskrivningen finns på s.7 en redovisning av vilken befintlig detaljplan som finns inom planområdet. För att underlätta förståelsen för de som inte är insatta i hur systemet med detaljplaner fungerar bör det även framgå vad som sker med gällande detaljplan som berörs av planarbetet. För en befintlig detaljplan där endast en del av området berörs av ett planförslag kan detta till exempel beskrivas genom en text i stil med ”*Om föreslagna detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.*”

Glöm inte att kontrollera så att gällande detaljplan fortfarande går att genomföra efter att den aktuella planen fått laga kraft.

Kommentar

Markreservatet plockas ur detaljplanen. Området kvarstår i stället med nu gällande detaljplan där användningen är Allmän plats - park/plantering. Den gångväg som finns idag och som reservatet skulle skydda kan därför ändå fortsatt finnas.

Redovisningen av grundkartans aktualitet korrigeras till granskningen.

En teknisk miss har skett med egenskapsgränserna där avsikten var något annat än vad samrådsförslaget visade. I och med att det område som utgjorde markreservat i samrådsförslaget helt plockas ur detaljplanen kommer detta att rättas till.

Redovisningen av hur befintlig detaljplan påverkas kompletteras i planbeskrivningen.

Statens Geotekniska institut (SGI)

GEOLOGISKA OCH GEOTEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Planområdet utgörs av befintligt kolonilottområde vid den östra utkanten av Götene tätort. Området begränsas av vattendraget Byrån i väst och skog i öst. Befintlig väg O2755 ligger cirka 30 m öst om plan-området. Området är relativt plant med marknivåer mellan cirka +74 och +76 meter över havet.

Enligt SGU:s karta för jordarter består jorden av glacial lera med ett jorddjup mellan 5 och 10 meter. Sydöst om området finns ett mindre område med urberg/berg i dagen.

SGI:S SYNPUNKTER

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion.

Vi saknar en bedömning av stabiliteten och eventuellt pågående erosion i Byån väster om planområdet, där det även inkluderas en bedömning om detta kan påverka planområdet.

Generella råd kring hur ras, skred och erosion kan hanteras vid detaljplaneläggning/översiktsplanering går att ta del av i vår webbvägledning "Geoteknisk säkerhet i kommunal planering".

Kommentar

Se svar till Länsstyrelsen ovan.

Ställningstagande

Revideringar efter samråd

Med anledning av inkomna synpunkter föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- x-område har tagits bort, området ingår inte alls i planförslaget längre.

Planbeskrivning

- Avsnitt om Geoteknik, markmiljö och hur befintlig detaljplan påverkas har kompletterats.

De synpunkter som framförts under planarbetet har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Götene kommun bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Kvarstående synpunkter

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

Medverkande

Samrådsredogörelsen har tagits fram av Sektor Samhällsbyggnad, Götene kommun, genom Elin Perjos, planarkitekt.